

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35073
Nom	Mediació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1302 - Grau en Criminologia	Facultat de Dret	3	Segon quadrimestre
1923 - PDT Dret-Criminologia	Facultat de Dret	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1302 - Grau en Criminologia	13 - Resolució Alternativa de Conflictes	Obligatòria
1923 - PDT Dret-Criminologia	5 - Assignatures obligatòries de quart curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GONZALEZ COLLANTES, TALIA	72 - Dret Penal
MARCO FRANCISCO, MIRIAM	306 - Psicologia Social
PARDO IRANZO, VIRGINIA	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

Justícia reparadora i mediació penal. Procediment de mediació i conseqüències penals i processals penals de la reparació del dany. Àmbits d'aplicació de la mediació penal. El conflicte i models de mediació. Tàctiques i tècniques psicològiques de solució de conflictes.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1302 - Grau en Criminologia

- Saber aplicar tècniques i procediments per a la resolució de problemes i la presa de decisions.
- Ser capaç de dissenyar estratègies per resoldre conflictes concrets en els contextos penal i criminològic.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Comprendre i conèixer les tècniques de resolució de conflictes al marge de la jurisdicció.

Conèixer les tendències més actuals en matèria d'ADR.

Ser capaç d'analitzar les conseqüències penals de la conciliació i reparació.

Saber aplicar les tècniques de resolució de conflictes.

Adquirir habilitats per a intervindre en estratègies de mediació.

Ser capaç de dissenyar estratègies per a resoldre conflictes concrets en el context penal i criminològic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La mediació en la Justícia penal

La incorporació de les ADR (mitjans de solució extrajudicial de conflictes) a la Justícia. La mediació com a peça essencial de la Justícia Restaurativa.

2. La mediació penal intrajudicial

1. Elements objectius
2. Elements subjectius
3. Aspectes clau del procediment de mediació penal
4. Tipus de mediació penal i les conseqüències

3. Procediment de mediació penal

1. Procediment
2. Principis
3. Garanties
4. Acord i vinculació al procés penal
5. Aspectes processals de la mediació en el procés penal de menors (òrgan decisor i efectes processals)

4. Mediació, Dret penal i àmbits criminològics

Mediació i fins de la pena. Delictes, víctimes i pretensió punitiva de l'Estat en la mediació penal.

5. Responsabilitat penal i acord reparador

Els efectes de l'acord reparador en la justícia penal d'adults: atenuació, suspensió i substitució de les penes.

6. Altres àmbits relacionats amb la mediació penal

Mediació prejudicial: mediació comunitària, mediació intercultural, mediació policial. Mediació penitenciària: mediació condemnat-víctima i mediació intrapenitenciària. Mediació en la Justícia juvenil (delictes mediables, l'actuació de l'equip tècnic en la mediació, efectes de la mediació durant el compliment de la mesura).

7. El conflicte

El conflicte: elements, causes, variables, procés i estils de gestió del conflicte.

8. Models de mediació

Model transformatiu (Bush i Folger). Model tradicional lineal (Fisher i Ury). Model circular-narratiu (Coob). Model de Carnevale. Model de contingències estratègiques.

9. Tàctiques i tècniques de mediació

Habilitats del mediador. El Pla de mediació. Fases del procés de mediació. Tàctiques i Contratàctiques de mediació. L'eficàcia de la mediació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	15,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

En les classes presencials, la docència serà teoricopràctica, assignant especial importància a l'avaluació contínua de l'aprenentatge a través de les activitats exercides en classe, com es posa de manifest en els criteris d'avaluació.

En el desenrotllament de les sessions s'alternaran, doncs, exposicions del professor amb diferents activitats que exigint una implicació activa per part de l'alumne serviran per a desenrotllar, complementar i aplicar els distints continguts de l'assignatura; estes activitats seran objecte d'avaluació. A títol exemplificatiu, es proposaran: supòsits aplicats, simulacions i comentaris de text (analitzant contribucions teòriques o notícies en mitjans de comunicació), debats sobre qüestions problemàtiques, projecció de documentals o pel·lícules i fòrums de discussió sobre estos, exposició i discussió de treballs dirigits...

El treball de l'alumne fora de l'horari de classes implica tant una labor estrictament individual com a activitats cooperatives; i serà objecte d'avaluació a través: 1) de les proves d'avaluació, 2) de les activitats exercides en classe, i 3) de resultats concrets aportats al professor.

Es proposaran activitats complementàries comunes (com ara taules rodones o tallers de simulació), que formaran part del programa formatiu i podran incorporar, si és el cas, tasques o labors grupals o individuals susceptibles d'avaluació.

AVALUACIÓ

Les competències s'avaluaran per mitjà del sistema següent:

Avaluació contínua de l'aprenentatge a través de la presentació de treballs, exposició de ponències, realització de seminaris i tallers, i participació en activitats en aula, activitats complementàries i treball autònom de l'alumne: 4 punts.

Per al còmput d'assistència de les activitats complementàries el/l'estudiant haurà d'acreditat la participació d'un mínim del 80% de les hores

Prova final escrita de caràcter teòric/pràctic: 6 punts. L'examen serà escrit, i pot ser tipus test, o contenir una sèrie de preguntes curtes, o consistir en una combinació d'ambdós, a elecció del professorat a càrrec de l'assignatura.

Serà necessari aprovar l'examen de l'assignatura per a sumar la nota corresponent a l'avaluació contínua.

Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat, el professorat responsable de l'assignatura podrà canviar, motivadament, la modalitat de l'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent a l'oficial en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau, o qualsevol altra causa reglamentàriament establerta (v. gr. supòsits de força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantenir el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta del grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja estat avaluat d'aquesta, el el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en primera com en segona convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Barona Vilar, S. (2011): Mediación penal. Fundamento, fines y régimen jurídico, Valencia: Tirant lo Blanch.
- Barona Vilar, S. (2009): Mediación penal como pieza del sistema de tutela penal en el Siglo XXI. Un paso más hacia la resocialización y la justicia restaurativa, Revista de Derecho Penal, n. 26 (enero), pp. 11-54.
- De Diego, R. y Guillén, C. (2008): Mediación. Proceso, tácticas y técnicas. Madrid: Pirámide.
- Gordillo Santana, L.F. (2007): La justicia restaurativa y la mediación penal. Madrid: lustel.
- Ríos Martín, J.C. et al. (2008): La mediación penal y penitenciaria: experiencias de diálogo en el sistema penal para la reducción de la violencia y el sufrimiento humano. Madrid: Colex.

- Six, J.F. (1997): Dinámica de la mediación. Barcelona: Paidós.
- Cevelló Donderis, V. (coord.) (2016), Cuestiones prácticas para la aplicación de la mediación penal, Tirant lo Blanch.
- Cano Soler, M.A. (2015) La mediación penal. Ed. Aranzadi, Pamplona.
- Aranda Jurado, M. (2018), Justicia restaurativa y mediación penal en España. Valencia: UCV.
- Gimeno Sendra, V. y Díaz Martínez, M. (2018), Manual de mediación penal. Madrid: Edisofer.
- De Diego, R. y Guillén, C. (2010) Mediación. Proceso, tácticas y técnicas. Madrid: Pirámide.
- Munduate, L. y Medina, F.J. (2013) Gestión del conflicto, negociación y mediación. Formato Digital. Madrid: Pirámide.
- Pardo, V. y Berlanga, A., Mediación Policial & Community Policing, en Revista General de Derecho Procesal, Iustel, nº 61, septiembre 2023.